

B.Com. Semester - 3 (NEP-2020) Examination

OCT/NOV-2025

Personal Tax Planning & Management -1 (Major-7)

Time: 2:00 Hours

Marks:50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન.૧ (A) નીચેની વ્યાખ્યાઓ સમજાવો (૧૦)

શખ્સ, કરભરનાર, આકારણી વર્ષ, કંપની, ડીવીડન્ડ

(B) ખેતીની આવક અને બિનખેતીની આવક વચ્ચેનો તફાવત

અથવા

પ્રશ્ન.૧ (A) કર ચોરી વિશે ટુંકનોંધ જણાવો

(B) શ્રી કોહલી ભારતીય નાગરિક છે. અને ભારતીય કંપનીમાં તારીખ 1/5/2020 થી મેનેજર છે. તેઓ કંપનીના નિયમિત કામ અર્થે ઇંગ્લેન્ડની મુલાકાતે જાય છે. છેલ્લા પાંચ વર્ષમાં તેમણે ઇંગ્લેન્ડમાં ગાળેલા દિવસો નીચે મુજબ છે.

પાછલા વર્ષની આખરની તારીખ

ઇંગ્લેન્ડમાં વસવાટના કુલ દિવસો

31-03-2021

318 દિવસો

31-03-2022

150 દિવસો

31-03-2023

271 દિવસો

31-03-2024

310 દિવસો

31-03-2025

295 દિવસો

આકરણી વર્ષ 2025/26 માટે શ્રી કોહલીનો રહેઠાણનો દરજ્જો નક્કી કરો તારીખ 1/5/2020 પહેલા તેઓ ક્યારેય વિદેશ મુસાફરી કરી નથી.

પ્રશ્ન.૨ શ્રી કપિલ દેવ એક કંપનીમાં સેલ્સ મેનેજર તરીકે નોકરી કરે છે પાછલા વર્ષ 2024/ 25 દરમિયાન તેમણે (૧૦) મળેલો પગાર અને અન્ય આવક ની વિગત નીચે મુજબ છે.

મૂળ પગાર વાર્ષિક

રૂ. 420000

મોંઘવારી ભથ્થું (નિવૃત્તિના લાભ માટે પગારનો એક ભાગ છે) વાર્ષિક

રૂ. 42000

વેચાણ પર કમિશન

રૂ. 175000

ઘરભાડા ભથ્થું વાર્ષિક

રૂ. 60000

(ખરેખર ચૂકવેલ ભાડું માસિક રૂ. 8000)

ટ્રાન્સપોર્ટ ભથ્થું વાર્ષિક

રૂ. 24000

પ્રવાસ ભથ્થું: 5 ટ્રીપ માટે દરેક ટ્રીપના

રૂ. 1200 લેખે

(દરેક ટ્રીપ પર ખરેખર ખર્ચ થયેલો રૂ. 1000)

પ્રવાસ અંગે દૈનિક ભથ્થું 60 દિવસ માટે દૈનિક

રૂ. 250 લેખે

(વર્ષ દરમિયાન ખરેખર ચૂકવેલ ખર્ચ રૂ.9600)

ગણવેશ ભથ્થું ખરીદી અને જાળવણી માટે માસિક

રૂ. 1000 લેખે

આ હેતુ માટે થયેલ ખરેખર ખર્ચ રૂ.750 પ્રતિ માસ

રિસર્ચ આસિસ્ટન્ટ ભથ્થું માસિક

રૂ. 600

(વર્ષ દરમિયાન આ અંગે થયેલ ખર્ચ રૂ.9000)

બાળકો માટે શિક્ષણ ભથ્થું

રૂ. 9000 બે બાળકો માટે

મનોરંજન ભથ્થું વાર્ષિક રૂ. 12000
આકરણી વર્ષ 2025/26 માટે ઓલ્ડ ટેક્સ રીજીમ હેઠળ તેમને કરપાત્ર પગાર ની ગણતરી કરો.

અથવા

પ્રશ્ન.૨ શ્રી રોહિત શર્મા એક કંપનીના મેનેજર છે. જેને માસિક રૂપિયા 36000 પગાર અને માસિક રૂપિયા 1000 ના દરે મનોરંજન ભથ્થું મળે છે. પગારના 15% તે માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં આપે છે. કંપની તરફથી રૂપિયા 64800 નો ફાળો આપવામાં આવ્યો હતો. તારીખ 1/10/2024 ના રોજથી કંપની તરફથી મફત રહેઠાણ તરીકે રાયરચીલું વિનાનું જે મકાન 10 લાખથી ઓછી વસ્તીવાળા શહેરમાં મળેલું હતું તેનું વ્યાજબી ભાડું વાર્ષિક ₹ 120000 ગણાય છે. 2024/25 ના વર્ષ માટે તેમણે ₹24000 કમિશન અને બે માસનો પગાર બોનસ તરીકે મળેલો છે. તારીખ 31/5/2024 ના રોજ તેમણે પ્રોવિડન્ટ ફંડ ખાતે 10.5% લેખે રૂપિયા 21000 વ્યાજ જમા થયું છે.

2025-26 માટે શ્રી શર્માની કુલ ગોસ આવકની ગણતરી કરો.

પ્રશ્ન.૩ સચિન ત્રણ મકાનોના માલિક છે. નીચેની વિગતો પરથી આકરણી વર્ષ 2025-26 માટે મકાન મિલકતની (૧૦) કરપાત્ર આવક શોધો.

વિગત	મકાન નંબર - 1	મકાન નંબર - 2
વપરાશ	ભાડે આપેલ	ભાડે આપેલ
મ્યુનિસિપલ આ. મુજબનું ભાડું વાર્ષિક	48000	50400
વ્યાજબી ભાડું વાર્ષિક	46800	49200
સ્ટાન્ડર્ડ રેન્ટ વાર્ષિક	45600	51600
મળવાપાત્ર ભાડું મહિને	4500	7500
ખાલી રહ્યાનો સમયગાળો	એક માસ	અડધો માસ
સ્થાનિક વેરા ચુકવેલ	5%	750
વસૂલ નહીં થઈ શકે તેવું ભાડું	9000	7500
મરામત માટે લીધેલ લોનનું વ્યાજ	7090	42400

મકાન નંબર ૩માં તેઓ રહે છે. જેનું મ્યુનિસિપલ આકરણી મુજબનું ભાડું 84000 છે. સ્થાનિક કરવેરા 6 % અને મરામત માટે લીધેલી લોનનું વ્યાજ ₹ 9200 છે.

અથવા

પ્રશ્ન.૩ શ્રી દિનેશ કાર્તિક અને અક્ષર પટેલ “આશિયાના” અને “શામીયાના” નામની મકાન મિલકતના સહમાલિકો છે. તેઓનો મકાનમાં અને આવકમાં હિસ્સો નીચે મુજબ છે.

દિનેશ કાર્તિક 45 % અને અક્ષર પટેલ 55%

મકાન મિલકતને લગતી વિગતો નીચે પ્રમાણે છે.

વિગત	આશિયાના	શામીયાના
મળવાપાત્ર ભાડું મહિને	6000	9000
વ્યાજબી ભાડું વાર્ષિક	66000	90000
મ્યુનિસિપલ વેરા(મ્યુનિસિપલ આકરણી મુજબના વાર્ષિક મુલ્યના 20% લેખે)	12000	20000
મકાનમાં સુધારા વધારા માટે લીધેલ લોનનું વ્યાજ	19600	11400
ખાલી રહ્યાનો સમયગાળો	3 માસ	---

નીચેની વધારાની માહિતી પરથી શ્રી દિનેશ કાર્તિક અને અક્ષર પટેલની આકરણી વર્ષ 2025/26 માટેની મકાન મિલકતની કુલ કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો

વિગત	આશિયાના	શામીયાના
પોતાના રહેઠાણ મકાનનું ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય	9600	9000
સ્થાનિક વેરા	800	1000
લીધેલ લોનનું વ્યાજ	14900	12200

પ્રશ્ન.૪ નીચે જણાવેલ માહિતી પરથી શ્રી અજીત અગરકરની તારીખ 31/3/2025 ના રોજ પૂરા થતા પાછલા વર્ષ (૧૦) માટે અન્ય સાધનની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

₹ 50000 ના 8% ના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન બોન્ડ્સ (પ્રથમ શ્રેણી)

₹ 27000 ના 10% ના કરમુક્ત નોંધાયેલ ડિબેન્ચર (ટીડીએસ નો દર 10%)

₹ 10000 ની 6% ની કરમુક્ત સરકારી જામીનગીરી

₹ 80000 ના 12% ના પ્રેફરન્સ શેર

₹ 27000 ના 10% ના નહીં નોંધાયેલ કરમુક્ત ડિબેન્ચર (ટીડીએસ નો દર 10%)

વ્યાજ તારીખ 31મી ડિસેમ્બરના રોજ ચૂકવવામાં આવતું હતું.

તારીખ 31/ 8/ 2024 ના રોજ તેમણે ₹ 10000 ની 6% ની કરમુક્ત સરકારી જામીનગીરીઓ વેચી હતી. જેના ₹ 7500 ઉપજ્યા હતા. અને તે જ રોજ તેમણે ₹ 10000 ના 8% ના મ્યુનિસિપલ કોર્પોરેશન બોન્ડ્સ દ્વિતીય શ્રેણી ખરીદ્યા હતા. જે માટે તેમણે ₹ 9500 ચૂકવ્યા હતા. ખૂટતી રકમ તેમણે 15% ના વ્યાજે ઉછીની લીધેલી હતી. તેમણે ખરીદ વેચાણની દલાલી ₹ 60 ચૂકવી હતી. અને વ્યાજ વસુલાત નો ખર્ચ ₹50 કર્યો હતો પ્રેફરન્સ શેર પર માર્ચ 2025 માં ડિવિડન્ડ જાહેર થયું હતું.

અથવા

પ્રશ્ન.૪ શ્રી મહેન્દ્રસિંહની પાછલા વર્ષ 2024/25 ની નીચેની માહિતી પરથી તેઓની અન્ય સાધનની આવકના શીર્ષક હેઠળની કરપાત્ર આવકની ગણતરી કરો.

બેંક ફિક્સ ડિપોઝિટ પરનો વ્યાજ	₹ 56800
7% ના કેપિટલ ઇન્વેસ્ટમેન્ટ બોન્ડ્સ પરનું વ્યાજ	₹ 15000
નોટિફાઇડ પોર્ટ ટ્રસ્ટ બોન્ડ પરનો વ્યાજ	₹ 2500
7.5% ના કિસ લિમિટેડના ડિબેન્ચર પરનું વ્યાજ (ટીડીએસનો દર 10%)	₹ 9000
લોટરીની આવક (ટીડીએસનો દર 30 %)	₹ 17500
8% ના કનક લિમિટેડના કરમુક્ત ડિબેન્ચર પરનું વ્યાજ (ટીડીએસનો દર 10%)	₹ 13500
પોસ્ટ ઓફિસ બચત ખાતા પરનું વ્યાજ એક જ નામે ખાતું છે	₹ 4000
8% ના અદાણી લી. ના ડીબેન્ચર	રૂ. 100000
7% ના રિલાયન્સ લી. ના ડીબેન્ચર	રૂ. 200000

પ્રશ્ન.૫ ટુંક નોંધ લખો (કોઈ પણ બે) (૧૦)

1. રહીશ
2. કર આયોજન
3. કલમ ૮૦ - C હેઠળ ની કપાત
4. આકસ્મિક આવક અંગેની જોગવાઈ
5. મકાન મિલકતની આવક

English Version

- Que.1 (A) Explain the following definitions (10)
 Person, Tax Payer, Assessment Year, Company, Dividend
 (B) Difference between Agriculture Income and Non Agriculture Income
 OR

- Que.1 (A) Give Short Note on Tax Evasion
 (B) Shri Kohali is Indian resident. And he is manager in Indian company from dated 01/05/2020. He regularly visits England for company work. The days he spent in England in the last five years are as follow.

Last Year End Date	Total days of residence in England
31-03-2021	318 Days
31-03-2022	150 Days
31-03-2023	271 Days
31-03-2024	310 Days
31-03-2025	295 Days

Determine residential status of Mr. Kohali for the assessment year 2025/26, he never travels abroad before 1/5/2020.

- Que.2 Mr. Kapil Dev works as a sales manager in a company. The detail of his salary and other income (10) during the previous year 2024/25 are as follows.

Basic Salary	Rs.420000 per annum.
Dearness allowance (a part of salary for retirement benefit)	Rs. 42000 per annum.
Commission on Sales	Rs. 175000
House rent allowance (actual rent paid monthly Rs. 8000)	Rs. 60000 per annum.
Transport allowance is	Rs. 24000 per annum.
Travelling allowance: (Actual expenses per trip is Rs. 1000)	Rs.1200 per trip for 5 trip
Daily travel allowance is (Actual expense paid during the year Rs. 9600)	Rs. 250 per day for 60 days.
Uniform allowance for purchase and maintenance, for this purpose actual expense was done	Rs. 1000 per month Rs. 750 per months.
Research assistant allowance (actual expense for the year was Rs. 9000)	Rs. 600 per month
Education allowance for children	Rs.9000 for two children.
Entertainment allowance is	Rs. 12000 per annum.

Calculate his taxable salary under the old tax regime for the assessment year 2025/26

OR

- Que.2 Mr. Rohit Sharma is a manager in a company. Who gets monthly salary of Rs. 36000 and entertainment allowance of Rs. 1000 per month. He contribute 15% of his salary to recognize provided fund. A contribution of Rs. 64800 was made by the company. From 1/10/2024 an unfurnished house provided by the company as free accommodation in a city of population of less than 10 lakh. Its reasonable rent is considered to be Rs. 120000. For the year 2024/25 he has received a commission ₹24000 and two months' salary as a bonus. On 31/5/2024 he has deposited Rs. 21000 interest at the rate of 10.5% in his provided fund.

Calculate the total gross income of Mr. Sharma for 2025-26

- Que.3 Sachin owns three houses. From the given information find out his taxable income under house (10) property for the Assessment Year 2025-26.

Particular	House No.-1	House No.-2
Usage	Let Out	Let Out
Yearly rent as per Municipal valuation	48000	50400
Yearly fair rent	46800	49200
Yearly standard	45600	51600
Monthly rent payable	4500	7500
Period of Vacancy	One Month	½ Months
Local tax paid	5%	750
Uncollectible rent	9000	7500
Interest on loan taken for repairs	7090	42400

He lives in house no. 3. Whose rent as per municipal assessment is rs. 84000. Local tax is 6% and interest on loan taken for the repairs is Rs. 9200

OR

Que.3 Mr. Dinesh Kartik and Akshar Patel are co-owner of the residential property “Ashiyana” and “Shamiyana”. Their share in the house and income is as follow.

Dinesh Kartik 45 % and Akshar Patel 55%

The details related to the house property are as follows.

Particular	Ashiyana	Shamiyana
Monthly rent payable	6000	9000
Yearly fair rent	66000	90000
Municipal tax (20% of the annual value of municipal assessment)	12000	20000
Interest on loan taken for house improvements	19600	11400
Period of Vacancy	3 Months	---

Calculate total taxable income of the house property of mr. Dinesh Kartik and Akshar Patel for the assessment year 2025-26 from the following additional information.

Particular	Ashiyana	Shamiyana
Gross annual value of own residential property	9600	9000
Local Tax	800	1000
Interest on loan	14900	12200

Que.4 Calculate taxable income under the head of income from other source from the following information of Shri Ajit agarkar for the ending of previous year 31/03/2025 (10)

8% Municipal Corporation bonds of	₹ 50000 (First Series)
10% Tax free registered debenture of	₹ 27000 (Rate of TDS is 10%)
Tax free government security of	₹ 10000 at 6%
12% Preference share of	₹ 80000
10% Unregistered tax free debenture of	₹ 27000 (Rate of TDS is 10%)

Interest was paid on December 31st.

On 31/08/2024 they have sold 6% Government security of ₹ 10000 which yield ₹7500.

And on the same day he bought ₹ 10000 worth of 8% municipal corporation bonds series 2 for which he paid rs. 9500. He borrowed the missing amount at an interest rate of 15%. He paid Rs. 60 as buying and selling brokerage. And the cost of collecting interest of Rs. 50. Dividend was declared on preference on March 2025.

OR

Que.4 Calculate taxable income under the head of income from other source from the following information of Mr. Mahendrasinh for the previous year 2024/25

Interest on bank fix deposit	₹ 56800
Interest on 7% capital investment bonds	₹ 15000
Interest on notified port trust bonds	₹ 2500
Interest on 7.5% debenture of Krish limited (Rate of TDS is 10%)	₹ 9000
Income of lottery (Rate of TDS is 30 %)	₹ 17500
Interest on tax free debenture of 8% Kanak limited (Rate of TDS is 10%)	₹ 13500
Interest on post office saving account in the same one name	₹ 4000
8% Debenture of Adani ltd.	Rs. 100000
7% Debenture of Reliance Ltd.	Rs. 200000

Que.5 Write any two-short note (10)

1. Resident
2. Tax Planning
3. Deduction as per clause 80 - C
4. Provision regarding Casual Income
5. Income from House property
